



## Oddział Onkologii Klinicznej z Pododdziałem Diennej Chemioterapii

Ul. J. Dekerta 1, 66-400 Gorzów Wlkp.

Kierownik: (095) 7331-283; telefon do lekarzy (095) 7331-516; pielęgniarki : (095)7331-744;  
telefon dostępny dla pacjentów: (0-95) 803-23-46

### ZGODA NA LECZENIE CYTOSTATYKAMI (CHEMIOTERAPIĘ) INFORMACJA DLA PACJENTA

W oparciu o wykonane badania diagnostyczne rozpoznano u Pana/Pani chorobę nowotworową wymagającą leczenia chemicznego. W związku z tym, prosimy o zapoznanie się z poniższymi informacjami i podpisanie zgody na leczenie.

Podstawowe metody leczenia nowotworów to: chirurgia, radioterapia i chemioterapia. Niekiedy metody te stosowane są pojedynczo, czasami wykorzystuje się kilka z powyższych metod.

Leczenie chemiczne nazywane dalej „chemioterapię” lub potocznie „chemią”, polega na stosowaniu środków farmakologicznych (leków, cytostatyków) w celu zniszczenia komórek nowotworowych w guzie pierwotnym, jak i krążących we krwi lub obecnych w ogniskach przerzutowych. Leki te niszczą nie tylko komórki nowotworowe. W mniejszym stopniu, ale w każdym przypadku, działają one również na komórki i tkanki zdrowe takie jak: szpik kostny, błony śluzowe zwłaszcza przewodu pokarmowego, skórę i jej przydatki (włosy, paznokcie) wywołując tak zwane objawy uboczne.

Leki stosowane w chemioterapii mogą być podawane doustnie w formie tabletek lub kapsułek, domięśniowo i podskórnie w postaci zastrzyków lub w postaci wlewów dożylnych tzw.

„kroplówek”. W celu podania leku zakładana jest do żyły specjalna igła z tworzywa nazywana wenflonem. Decyzję o drodze podania leków podejmuje zawsze lekarz tak, aby największa dawka leku dotarła we właściwe miejsce w odpowiednim czasie.

Najczęściej stosowana jest chemioterapia wielolekowa, to znaczy, że pacjent otrzymuje kombinację kilku leków (program leczenia). Program leczenia zależy od rodzaju choroby. Częstość podawania zależy natomiast od rodzaju programu. Zazwyczaj po podaniu leków (tzw. kursie, cyklu) następuje kilkutygodniowy okres przerwy w leczeniu (najczęściej 3 tygodnie). Przerwy pomiędzy kolejnymi kursami są konieczne dla odbudowy uszkodzonych lekami chemicznymi prawidłowych tkanek i ustąpienia wszystkich objawów niepożądanych związanych z podaniem leków.

Czas trwania chemioterapii zależy od reakcji nowotworu na podane leki. Dlatego zwykle po podaniu 2 – 3 kursów leczenia przeprowadza się badania kontrolne pozwalające na ocenę efektów terapii. W wyniku oceny może okazać się, że stosowany program leczenia jest mało skuteczny. Zachodzi wówczas konieczność zmiany leczenia.

Leczenie chemiczne nie jest bolesne. Niewielki ból może pojawić się w czasie podawania leków domięśniowo oraz w czasie zakładania wkłucia dożylnego (wenflonu). Ból pojawiający się w czasie podawania leków cytostatycznych jest nieprawidłowością, o której należy natychmiast poinformować pielęgniarkę.

Leki chemiczne działają nie tylko na komórki nowotworu ale także na komórki zdrowe, co może powodować szereg objawów ubocznych. Wrażliwość poszczególnych chorych i tym samym tolerancja leczenia jest różna u różnych chorych. Powoduje to, że objawy te nie występują u wszystkich chorych z jednakowym nasileniem. Wiele osób dobrze znosi leczenie i rzadko odczuwa przykre dolegliwości. U niektórych jednak chorych mogą one wystąpić w znacznym nasileniu.

Najczęściej występującymi objawami są nudności i wymioty. Dzięki poznaniu mechanizmów, które odpowiadają za w/w objawy, dysponujemy dzisiaj lekami, które mogą w znacznym stopniu zminimalizować te objawy lub całkowicie im zapobiec.

Cytostatyki mogą drażnić śluzówkę jamy ustnej i przewodu pokarmowego powodując zmiany w jamie ustnej, biegunkę rzadziej zaparcia. Mogą również wystąpić zmiany w odczuwaniu smaku i zapachu.

Wypadanie włosów pojawia się najczęściej 2-3 tygodnie po podaniu niektórych cytostatyków, a jego nasilenie bywa różne. W razie potrzeby, lekarz prowadzący wystawi skierowanie na perukę w pełni refundowaną przez NFZ. Po zakończeniu leczenia włosy całkowicie odrastają. W czasie leczenia mogą wystąpić również objawy niepożądane ze strony szpiku kostnego. W wyniku tego może dojść do spadku poziomu krwinek białych, krwinek czerwonych, płytek krwi i hemoglobiny. Obniżenie poziomu krwinek białych odpowiedzialnych za ochronę przed zakażeniami może zwiększyć podatność na infekcje. Stąd w czasie leczenia cytostatycznego konieczne jest zachowanie szczególnej ostrożności i unikanie osób przeziębionych lub chorych na infekcje. Zmniejszenie liczby płytek krwi może powodować występowanie krwawień np.: z nosa, dziąseł czy też łatwo prowadzić do powstawania siniaków. Zbyt mała liczba czerwonych krwinek prowadzi do niedokrwistości co może objawiać się osłabieniem, łatwą męczliwością, zawrotami głowy czy kołataniem serca. Czasami obniżenie poziomu poszczególnych krwinek lub płytek krwi może wymagać przetaczania preparatów krwi. Przed każdym kolejnym podaniem leków cytostatycznych konieczne jest wykonanie badań kontrolnych krwi.

Leczenie chemiczne nie wpływa istotnie na obniżenie popędu płciowego a występowanie tego zjawiska jest raczej wynikiem stanu psychicznego związanego z chorobą i leczeniem. Chemioterapia wpływa jednak na układ rozrodczy. U kobiet może spowodować nieregularność miesiączkowania, zmniejszyć obfitość krwawień miesiączkowych lub całkowicie zatrzymać miesiączkowanie. U mężczyzn leczonych chemicznie dochodzi do obniżenia liczby plemników w nasieniu co może prowadzić do obniżenia płodności przejściowej lub całkowitej. W trakcie leczenia chemicznego i przez jeden rok po jego zakończeniu mężczyźni i kobiety nie powinni zostawać rodzicami. Mężczyźni planujący dzieci powinni rozważyć przed leczeniem chemicznym ewentualną prezerwację nasienia. Wszystkie opisane objawy uboczne mają najczęściej charakter przejściowy i obecnie większości z nich można skutecznie zapobiegać lub leczyć jeśli wystąpią.

## ZGODA NA LECZENIE

Oświadczam że zapoznałem/-am się i zrozumiałem/-am powyższą informację dla pacjenta.

Lekarz prowadzący Dr.....udzielił mi wszelkich dodatkowych wyjaśnień, miałem/-am możliwość zadawania pytań i na wszystkie uzyskałem/-am wyczerpujące odpowiedzi.

Moim podpisem poniżej potwierdzam, iż

**wyrażam zgodę na proponowane mi leczenie chemiczne**

**SCHEMAT LECZENIA:** \_\_\_\_\_

.....  
Data i podpis pacjenta

.....  
Podpis lekarza uzyskującego zgodę